

Representantforslag 97 S

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Jon Georg Dale, Tord Lien, Bente Thorsen og Christian Tybring-Gjedde

Dokument 8:97 S (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jon Georg Dale, Tord Lien, Bente Thorsen og Christian Tybring-Gjedde om en markeringsdag for jødernes skjebne

Til Stortinget

Bakgrunn

Holdningen til jøder er blitt stadig mer negativ i et antall europeiske land, blant dem Spania, Polen og Russland (Pew Research Center's global attitude survey 17. september 2008).

46 prosent av spanske borgere, 36 prosent av polske borgere og 34 prosent av russiske borgere har et negativt syn på jøder. I Tyskland hadde 25 prosent negativt syn på jøder, og i Frankrike 20 prosent. Den økende antisemittismen i Europa er også grundig dokumentert i rapporten *Manifestations of Antisemitism in the EU 2002–2003* (EUMC 2003). Den viste en signifikant økning i angrep mot jødiske forretninger, synagoger, gravplasser og enkeltindivider.

Pew-undersøkelsen viser videre at holdningen til jøder er langt mer negativ i muslimske land. Der er antallet som ser positivt på jøder, under 10 prosent. Dette gjelder blant annet land som Tyrkia, Egypt, Jordan, Libanon og Pakistan. Det er land som Norge har en stor andel innvandrere fra.

Dessverre er antisemittismen også økende i Norge. Det er ikke så lenge siden Oslo opplevde gateoppførte hvor mobben skrek «Død over jødene», og flere av demonstrantene jaktet på jøder. Statsråd Kristin Halvorsen gikk selv i den store demonstrasjonen hvor dette ropet lød på arabisk.

Mobbing og trakassering av elever med jødisk tro i den norske skolen er økende. Dette er grundig doku-

mentert av blant annet NRK (Lørdagsrevyen 13. mars 2010). Jødiske foreldre uttalte til NRK at de er så skremt av truslene deres barn opplever, at ingen tør å stå frem med navn og bilde. Enkelte foreldre uttaler sågar at de vurderer å flytte fra Norge på grunn av trakasseringen som deres barn utsettes for. I reportasjen fremkom det videre at lærere ikke lenger tør å undervise om holocaust på en sannferdig måte. Dette fordi lærerne frykter represalier fra elever som av ulike grunner ikke ønsker å få presentert jødernes historiske lidelser.

I etterkant av reportasjen inviterte regjeringen på sedvanlig vis til dialog, men ingen konkrete tiltak er blitt iverksatt. Forslagsstillerne finner dette uakseptabelt. Antisemittismen er et problem som må tas på alvor, spesielt med tanke på at Norge som samfunn har en lite stolt historie når det gjelder forholdet til jødene. Kong Christian Den Femtis Norske Lov 15. april 1687 erklærte løsgjengere, tatere og jøder for uønsket i Norge. Norges opprinnelige grunnlov tillot ikke jøder adgang til riket. Mest dramatisk og skammelig er kanskje norske myndigheters opptreden under den andre verdenskrig. Søndag 25. oktober 1942 kl. 10.30 sendte statspolitistef Karl Marthinsen et iltegram til landets politimestere og lensmenn. Telegrammet var stemplet «Hemmelig» og inneholdt trolig den mest drastiske ordre som noen gang er kommet fra et offentlig kontor i Norge. Her ble det gitt ordre om at alle norske jøder skulle arresteres. Personell fra det nazistiske Statspolitiet, Germanske SS og fra det ordinære politiet utførte ordren. Den 26. november 1942 ble 532 norske jøder med slag og spark tvunget om bord i troppetransportskipet MS Donau og sendt til konsentrasjonsleiren Auschwitz. Av disse var det kun fem som kom tilbake til Norge i live. Dette er en skammens dag i norsk historie, en dag som aldri må glemmes. (Til sammenligning: Danmark, som i likhet med Norge var okkupert under

krigen, klarte å redde nesten hele sin jødiske befolkning.) Nordmenn bør derfor være ekstra oppmerksomme på hvilke signaler vi sender til den oppvoksende generasjon.

Med bakgrunn i den økende trakasseringen av jødiske skoleelever i Norge mener forslagsstillerne at vi som nasjon trenger en dag for å markere jødernes historiske lidelser i Norge. Skolen er en godt egnet arena for en slik markering. Mens holocaustdagen er internasjonal, vil en markering av 26. november være

en norsk markering av behandlingen av jødene under 2. verdenskrig.

Forslag

På bakgrunn av dette fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen innstifte en nasjonal holocaustdag den 26. november.

17. februar 2011